

Huvudman

Dibber Malmö AB
Org nr. 5564450665
info@dibber.se

Beslut

Datum 2024-09-30
Dnr 2023:6337
Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Hindby Dibber i Malmö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 26 januari 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Hindby Dibber i Malmö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning av legitimerade och behöriga lärare, åtgärdande arbete mot kränkande behandling, skolans plan mot kränkande behandling, betyg, skolans förebyggande arbete för att skapa trygghet samt lokaler.

Skolinspektionen har den 26 januari 2024 beslutat att förelägga Dibber Malmö AB att senast den 14 augusti 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av legitimerade och behöriga lärare, åtgärdande arbete mot kränkande behandling samt betyg. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Dibber Malmö AB en anmärkning rörande elevers medverkan i att ta fram skolans plan mot kränkande behandling.

Dibber Malmö AB har den 13 augusti 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Dibber Malmö AB har även inkommit med en komplettering den 23 augusti 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Dibber Malmö AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälppts.

Motivering av beslutet

Avstående från ingripande

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 26 januari 2024 att Dibber Malmö AB inte levde upp till författningarnas krav när det gällde kravet på att elever ska

undervisas av legitimerade och behöriga lärare. Skolinspektionens utredning visade att elever i flera fall undervisades av lärare som saknar legitimation och behörighet för det ämne de undervisar i. Skolinspektionens utredning visade att det på skolenheten fanns behöriga lärare i samtliga årskurser i ämnena musik, matematik, svenska, svenska som andraspråk, engelska, biologi, fysik, kemi, religionskunskap, geografi, historia, samhällskunskap och teknik. Däremot visade utredningen att det på skolenheten helt saknades lärare med behörighet i ämnena idrott, slöjd, hem- och konsumentkunskap och moderna språk. Trots detta hade huvudmannen, inför läsårsstart 2023/2024 endast annonserat efter legitimerad och behörig lärare i ämnet slöjd. Huvudmannen hade således inte inför läsåret annonserat efter och försökt anställa legitimerade och behöriga lärare i ämnena idrott, hem och konsumentkunskap och moderna språk som skolan helt saknade eller hade behov av ytterligare behöriga lärare i. Skolinspektionen bedömde därför att huvudmannen inte hade gjort tillräckliga ansträngningar för att säkerställa att eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare i samtliga ämnen.

Huvudmannen har i sin redogörelse över vidtagna åtgärder den 13 augusti 2024 angett att de under vårterminen 2024 annonserat på arbetsförmedlingens platsbank efter legitimerad och behörig personal i flera ämnen, däribland moderna språk och textilslöjd. Skolan har anställt två behöriga nyexaminerade lärare, en i idrott och hälsa och en lärare f-3, som båda har lämnat in ansökan om lärarlegitimation. Annonsen efter lärare i moderna språk gav inga sökande och huvudmannen anger att skolan har en pågående dialog med andra närliggande fristående grundskolor kring samrekrytering av lärare i moderna språk. Annonsen för lärare i textilslöjd genererade inte heller någon lämplig sökande. Av huvudmannens inlämnade lärarförteckning framgår att eleverna i årskurs 6 i dagsläget undervisas av en legitimerad men obehörig lärare i hem- och konsumentkunskap. Rektorn uppger i en kompletterande intervju att huvudmannen inte har annonserat efter en legitimerad och behörig lärare i hem- och konsumentkunskap inför läsåret 2024/25. Anledningen till detta är dels att undervisande lärare planerar att påbörja en behörighetsgivande utbildning i hem- och konsumentkunskap, dels att det är svårt att rekrytera en legitimerad lärare på en lärartjänst som omfattar 60 minuters undervisning i veckan. Rektorn uppger vidare att läraren bedömts vara lämplig att undervisa i hem- och konsumentkunskap då hen har en lärarlegitimation, är förstelärare och redan undervisar klassen i ett flertal ämnen.

Av huvudmannens redovisning framgår att de lärare som ska användas som lärare i spanska och tyska har huvudmannen bedömt är lämpliga att bedriva undervisning då de är behöriga i andra ämnen och besitter tillräckliga kunskaper i dessa språk. Vidare anger huvudmannen i sitt svar

att rektorn under innevarande läsår och vidare framåt ska se över möjligheten att samverka med andra fristående skolor och huvudmän i Malmö i syfte att samrekrytera legitimerade lärare i ämnen med få undervisningstimmar i veckan, exempelvis moderna språk och hem- och konsumentkunskap.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 13 § första stycket skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 18 § skollagen framgår att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser modersmål.

I förarbetena till skollagen uttalas att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (Prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen fortfarande inte har gjort tillräckliga ansträngningar för att säkerställa att eleverna undervisas av legitimerade och behöriga lärare i samtliga ämnen. Utredningen visar att huvudmannen inte har annonserat efter en legitimerad och behörig lärare i hem- och konsumentkunskap.

Betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 26 januari 2024 att Hindby Dibber skola inte levde upp till författningarnas krav när det gällde att beslut om betyg i betygskatalogen fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas samt att betyg i betygskatalog dokumenteras på föreskrivet sätt. Utredningen visade att det av betygskatalogerna inte framgick vem eller vilka som har fattat beslut om

varje elevs betyg i de olika ämnena. Vidare saknades även datum för betygets upprättande i skolans betygs katalog.

Huvudmannen har i sin redogörelse över vidtagna åtgärder den 13 augusti 2024 inkommit med betygs katalog upprättad vårterminen 2024.

Betygs katalogen förs på papper och består av en sida med en tabell där klass, termin, elevernas namn och personnummer framgår samt elevernas betyg i samtliga ämnen. Under respektive ämnes kolumn har betygsättande lärare egenhändigt signerat med sina initialer. Nedanför tabellen finns förtryckt datum samt information om skolenheten, skolenhetskod, huvudman och lägeskommun.

På ett separat blad finns en översikt över vilka lärare som är betygssättande i respektive ämne med deras egenhändiga signaturer för betygssättning samt information om klass, termin, skolenhet, huvudman, skolenhetskod och lägeskommun. På denna sida har betygsättande lärare egenhändigt signerat vid respektive ämne.

Av betygs katalogen framgår att inte varje betyg är daterat eller signerat. Samtliga elever i betygs katalogen har betyg i de ämnen de undervisats i, men det finns ingen egenhändig signatur eller datering vid vart och ett av betygen.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs.

Av 6 kap. 19 § skolförordningen framgår att om betyg inte har kunnat sättas för att det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet. Detta ska markeras med ett horisontellt streck.

Av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123 4, 6, 7 och 8–11 §§) om betygs katalog framgår följande: Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg. I grundskolan ska beslut om betyg föras in i betygs katalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Det ska framgå av betygs katalogen om ett ämne har avslutats. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. En betygs katalog ska bland annat innehålla namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. En betygs katalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande är en brist att inte varje betyg är daterat och signerat. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje beslut finnas en signering med datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Dibber Malmö ABs verksamhet vid Hindby Dibber uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att elever ska undervisas av legitimerade och behöriga lärare. Utredningen visar att huvudmannen annonserat efter flera behöriga och legitimerade lärare, dock inte i hem- och konsumentkunskap. Mot bakgrund av att undervisande lärare planerar att påbörja en behörighetsgivande utbildning i hem- och konsumentkunskap samt att huvudmannen i övrigt bedömt läraren som lämplig att bedriva undervisningen, bedömer Skolinspektionen att det finns särskilda skäl mot ett ingripande och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Vad gäller att beslut om betyg ska dokumenteras på föreskrivet sätt i en betygs katalog uppfyller inte Dibber Malmö ABs verksamhet vid Hindby Dibber författningarnas krav. Utredningen visar att det framgår av betygs katalogen vem som beslutat om respektive betyg även om inte vart och ett av betygen är signerade och daterade. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Avhjälpta brister

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 26 januari 2024 att Hindby Dibber skola inte levde upp till författningarnas krav när det gällde beslut om betyg. Utredningen visade att flertalet olegitimerade lärare självständigt fattat beslut om betyg i ämnet trots att lärarna, enligt lärarförteckningen, inte var legitimerade lärare. Skolinspektionen bedömde även att det fanns felaktigheter i betygs katalogerna då betygen inte alltid signerades av den eller de som beslutat om betygen.

Huvudmannen har i sin redogörelse över vidtagna åtgärder den 13 augusti 2024 inkommit med betygskatalog upprättad vårterminen 2024. Av den framgår att olegitimerade lärare fattar beslut om betyg tillsammans med legitimerad lärare. Av inkommen betygskatalog framgår vidare att den eller de lärare som beslutat om betyg i respektive ämne har signerat betygskatalogen för respektive ämne.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 6 kap. 3 § skolförordningen framgår att betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade.

Av 6 kap. 4 § skolförordningen framgår att om ett betyg är beroende av två eller flera legitimerade lärares bedömning och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av den eller de av dessa lärare som har behörighet att undervisa i det ämne som betyget avser. Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa lärare inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn. Om ett betyg är beroende av en bedömning av två eller flera legitimerade lärare som inte är behöriga att undervisa i det ämne som betyget avser och dessa inte kan enas, ska betyget beslutas av rektorn.

Av 5 § skolförordningen framgår att bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen (2010:800) samt 3 och 4 §§ i detta kapitel inte gäller för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i modersmål, eller som avses i 2 kap. 17 § skollagen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Dibber Malmö AB brutit mot bestämmelserna när det gäller beslut om betyg. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 26 januari 2024 att Hindby Dibber skola inte levde upp till författningarnas krav när det gällde skolans åtgärdande arbete mot kränkande behandling. Utredningen visade att personal på Hindby Dibber inte alltid agerade eller anmälde till rektorn då en elev kunde ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Huvudmannen har i sin redogörelse över vidtagna åtgärder den 13 augusti 2024 samt av kompletterande redogörelse som inkom den 23 augusti 2024 uppgett bland annat följande: skolan kommer att utveckla det digitala system där alla anmälningar av misstänkta kränkande behandling rapporteras. Huvudmannen uppger vidare att det i skolans årshjul ingår att fyra gånger per läsår upplysa personalen om skyldigheten att anmäla om en elev upplever sig vara utsatt för kränkande behandling. Vidare uppger huvudmannen att rektorn arbetat fram ett dokument över skolenhetens gemensamma arbetssätt och förhållningssätt vilket skolans personal arbetar vidare med. I detta dokument finns punkter för hur personal ska agera för att skapa och upprätthålla trygghet på skolan och förhindra kränkningar på skolan. Huvudmannen anger vidare i sin redovisning att alla nyanställda fortbildas i arbetsprocessen mot kränkande behandling och får träning i att använda det digitala anmälningssystemet. Enligt huvudmannen har skolan arbete mot kränkningar givit effekt vilket syns i skolans trygghets- och trivselenkät.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna

kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Enligt rättspraxis (exempelvis NJA 1984 s.764) har personalen i skolan ett tillsynsansvar under den tid som eleverna vistas i skolan. Personalen övertar det tillsynsansvar som enligt föräldrabalken tillkommer vårdnadshavarna. I tillsynsansvaret ingår bland annat att hindra barnet från att skada andra genom att se till att barnet står under uppsikt eller att andra lämpliga åtgärder vidtas (6 kap. 2 § föräldrabalken).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevers medverkan i att ta fram skolans plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 26 januari 2024 att Hindby Dibber skola inte levde upp till författningarnas krav när det gällde elevers medverkan i utarbetandet av skolans plan mot kränkande behandling. Utredningen visade att eleverna inte varit delaktiga i själva utarbetandet eller översynen av skolans plan mot kränkande behandling.

Huvudmannen har i sin redogörelse över vidtagna åtgärder den 15 augusti 2024 uppgett bland annat följande: Skolan har arbetat med planen i samtliga klasser. Skolans trygghetsteam har även varit ute i klasserna och pratat med eleverna om syftet med en plan mot kränkande behandling och hur skolan arbetar för att motverka kränkande behandling. Inför elevrådsmöten under vårterminen 2024 har mentorerna lyft vissa frågeställningar på klassnivå som tagits vidare till skolans elevråd för vidare diskussion. Elevrådet har fått komma med synpunkter på innehållet i skolans plan mot kränkande behandling och dessa synpunkter finns med vid revidering av årets plan.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 8 § skollagen framkommer att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 2 § i Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Elsa Widerberg

Föredragande
Signerat av: Elsa Widerberg